

Рекомендована д.ф.н., професором О.І.Тихоновим

УДК 339.13:615.38:616 — 053.2

МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ АНТИГЕМОРАГІЧНИХ ПРЕПАРАТІВ

О.П.Гудзенко, К.В.Кулдиркаєва

Національний фармацевтичний університет

Проведено дослідження вітчизняного ринку антигеморагічних лікарських препаратів. Сьогодні їхній асортимент налічує 78 найменувань. Установлено, що заповнення ринку гемостатиками здійснюється переважно продукцією відомих закордонних фірм-виробників, при цьому практично всі імпортовані лікарські засоби відносяться до високоякісної категорії, що підкреслює гостру необхідність розробки нових препаратів з урахуванням сучасних вимог клінічної практики.

Геморагічні прояви сьогодні складають вагомий частку серед окремих захворювань, а також у спектрі клінічних симптомів численних патологій, на фоні яких з'являється схильність до кровотеч і крововиливів, у тому числі інфекційно-септичних, імунних, неопластичних, серцево-судинних тощо. Особливо гострою зазначена проблема представляється для педіатрії: у 20% дітей в нашій країні відмічаються рецидивні носові кровотечі, що виникають навіть без видимих травм. У неонатології геморагічний синдром (ГС) є найтяжчим ускладненням, частота якого коливається від 15 до 25% та призводить до ранньої смертності та інвалідизації дітей [4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13].

На теперішній час у роботах вітчизняних та закордонних авторів вивчені окремі ланки патогенезу ГС, обумовленого, перш за все, функціонально-структурним дисбалансом компонентів гемостазу, а саме: стінки кровоносних судин, клітин крові та плазменних ферментних систем — згортаючої, фібринолітичної, калікреїнової. При цьому найбільш розповсюдженою причиною геморагій виступає порушення тромбоцитарного ланцюга, що складає 60-80% усіх гемостазіопатій. ГС може бути обумовлений також захворюваннями сполучної тканини з недостатнім або аномальним утворенням колагенових структур та порушенням вегетативної регуляції судинного тонуусу [1, 2, 12].

Отже, багатовекторність факторів, що сприяють виникненню та розвитку захворювань і патологічних станів, пов'язаних з підвищеною проникністю кровоносних судин, потребує наявності

широкого арсеналу лікарських засобів для клінічної практики.

Усе вищенаведене окреслило мету дослідження, а саме: вивчення сучасного стану вітчизняного фармацевтичного ринку антигеморагічних препаратів промислового виробництва.

Аналіз проводився шляхом залучення вторинних джерел, у тому числі з використанням інформаційно-пошукової системи "Лікарські засоби" ТОВ "Моріон", що дозволяє оперативним чином відслідковувати зміни в структурі пропозиції, в рамках загального асортименту антигеморагічних лікарських засобів, що станом на початок 2009 р. знаходяться в обігу на фармацевтичному ринку України [3, 5].

Згідно з АТС-класифікацією ВООЗ антигеморагічні препарати включено до групи В — "Засоби, що впливають на систему крові та гемопоєз" і складають підгрупу В02 "Антигеморагічні засоби".

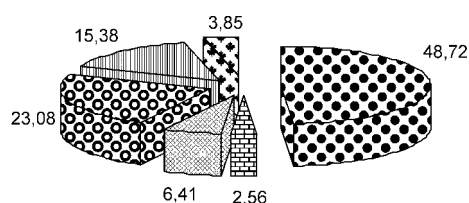
Як видно з даних, наведених у табл. 1, найбільшу питому вагу у структурі асортименту зареєстрованих гемостатиків має група "Фактори зсідання крові", що нараховує понад 30 позицій.

Маркетинговий аналіз у площині пропозиції лікарських препаратів за окремою діючою речовиною підтверджує думку про максимальну частку препаратів факторів зсідання крові, лікарської рослинної сировини, а також амінокапронової кислоти, що складають у загальній структурі асортименту 38, 19, 11%, відповідно (табл. 2). Поряд з цим кількість найменувань препаратів, розроблених на основі аprotиніну та етамзилату, дещо менша та охоплює по 8% показника, що вивчається. Інші ж позиції не мають істотної ваги в аналізованих умовах. Варто зазначити, що деякі лікарські засоби надходять на ринок одночасно від декількох виробників, тобто спостерігається ефект "дублювання асортименту".

Порівняльна оцінка внеску різних лікарських форм у структуру пропозиції вказує на те, що найбільшу питому вагу в цьому аспекті мають порошки, розчини для парентерального застосування, збори на фоні незначної частки таблеток, екстрактів та препаратів для місцевого застосування, що сумарно складають 12,82% (рис. 1). На

Таблиця 1
Розподіл лікарських засобів у групі В02
“Антигеморагічні засоби”

Класифікаційна категорія	Кількість зареєстрованих препаратів	Питома вага, %	
		Кількість	Відсоток
Інгібітори фібринолізу	Амінокислоти	11	14,10
	Інгібітори протеїназ	7	8,97
Вітамін К та інші гемостатичні засоби	Вітамін К	1	1,28
	Гемостатичні засоби для місцевого застосування	4	5,13
	Фактори зсідання крові	33	42,31
	Інші гемостатичні засоби для системного застосування	22	28,21
Разом:		78	100

- Порошки
- Препарати для місцевого застосування
- Таблетки
- Розчини для парентерального застосування
- Збори
- Екстракти для внутрішнього застосування

Рис. 1. Розподіл асортименту антигеморагічних препаратів за формами випуску, %.

жаль, звертає на себе увагу повна відсутність специфічних дитячих лікарських форм (сиропи, гранули, шиплячі таблетки тощо).

Встановлено, що серед 78 препаратів, які знаходяться в обігу на українському фармацевтичному ринку, 39,74% — лікарські засоби вітчизняного

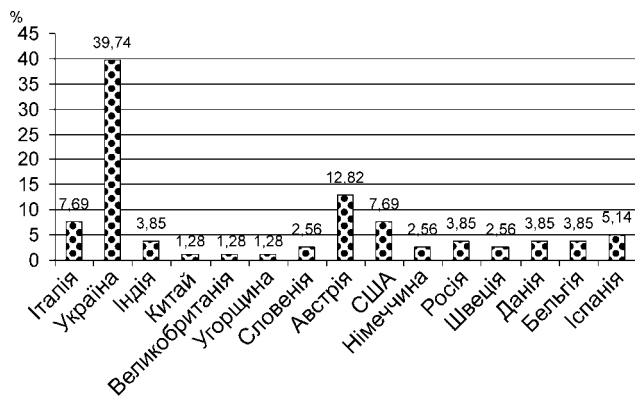

Рис. 2. Розподіл асортименту антигеморагічних препаратів за країнами-постачальниками, %.

виробництва, представлені 21 виробником, та 60,26% — імпортні, випущені 19 закордонними фірмами (рис. 2).

При цьому лідером за кількістю запропонованих препаратів виступає Україна, яка репрезентує на внутрішньому фармацевтичному ринку 31 асортиментну позицію. Випуск вітчизняних гемостатичних засобів забезпечують 21 завод-виробник, у тому числі ЗАТ “Фармацевтична фірма “Дарниця” (Київ), ВАТ “Фітофарм” (Артемівськ), КП “Луганська фармацевтична фабрика” (Луганськ), “Фармаком” (Київ), ЗАТ “Віола” (Запоріжжя). Українські постачальники пропонують від 1 до 4 найменувань лікарських засобів, що представлені у вигляді п’яти форм випуску.

Поряд з цим лікарські препарати у рамках дослідження представляють 14 країн світу, серед яких найбільшу кількість препаратів на український фармацевтичний ринок постачають Австрія, США, Італія та Іспанія. Сумарна ж частка асортименту препаратів виробництва Угорщини, Китаю та Великобританії складає лише 3% (рис. 3).

Таблиця 2

Розподіл лікарських препаратів за міжнародними непатентованими назвами

INN	Кількість найменувань	Кількість препаратів	Співвідношення вітч/імп
Фактор зсідання VIII	22	22	0/22
Фактор зсідання IX	8	8	0/8
Лікарська рослинна сировина	6	15	14/1
Амінокапронова кислота	3	9	9/0
Апротинін	7	7	2/5
Етамзилат	4	6	4/2
Комбіновані ЛЗ	4	4	1/3
Ептаког альфа	3	3	0/3
Транексамова кислота	2	2	0/2
Батроксобін	1	1	0/1
Менандіон	1	1	1/0
Разом:	61	78	31/47

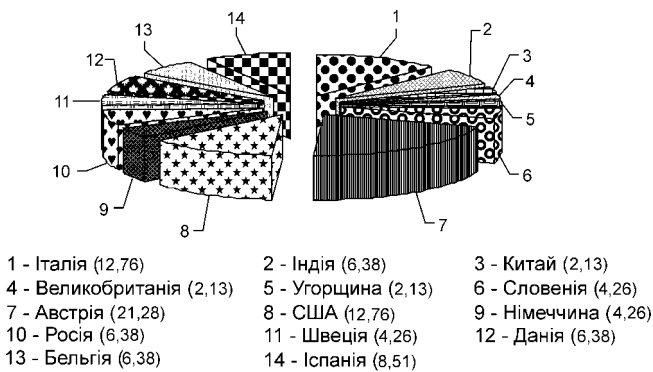
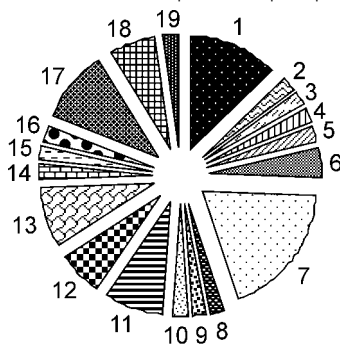

Рис. 3. Питома вага окремих країн-постачальників антигеморагічних препаратів у структурі імпорту, %.

- 1 - Kedrion, Італія (12,76)
 2 - Genom Biotech, Індія (2,13)
 3 - Тобиши, Китай (2,13)
 4 - Mili Healthcare, Великобританія (2,13)
 5 - Gedeon Richter, Угорщина
 6 - Sandoz, Lek, Словенія (4,26)
 7 - Baxter, Австрія (19,15)
 8 - Nyscomed, Австрія (2,13)
 9 - ЗАТ "Мир-Фарм", Росія (2,13)
 10 - Tulip Lab., Індія (2,13)
 11 - Institutio Grifols, Іспанія (8,5)
 12 - Talerics Biotherapeutics, США (6,38)
 13 - Bayer, Німеччина (8,5)
 14 - AWD Pharma, Німеччина (2,13)
 15 - Keenmind Pharmaceuticals, Індія (2,13)
 16 - ВАТ "Красногорсклексредства", Росія (2,13)
 17 - Octapharma, Швеція (10,64)
 18 - Novo Nordisk, Данія (6,38)
 19 - ТОВ "Технобіофарм", Росія (2,13)

Рис. 4. Розподіл асортименту антигеморагічних ЛЗ за фірмами-виробниками, %.

Сьогодні препарати вказаної фармакологічної спрямованості пропонуються численними закордонними фармацевтичними фірмами, серед яких за кількістю найменувань чільне місце посідають компанії Baxter (Австрія), Kedrion (Італія), Octapharma (Швеція) (рис. 4).

У площині, що розглядається, не можна обійти увагою також компанії Instituto Grifols (Іспанія), Novo Nordisk (Данія), Talerics Biotherapeutics (США),

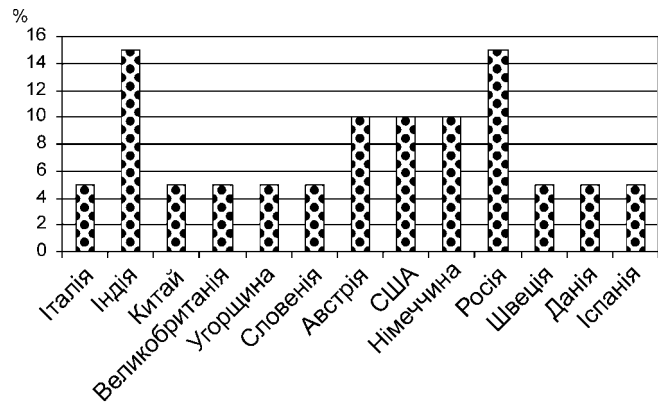
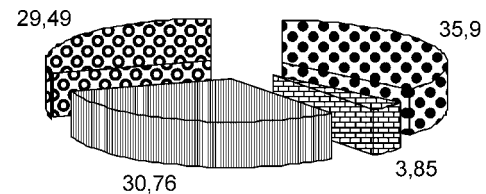

Рис. 5. Країни фірм-виробників антигеморагічних препаратів.

- Низьковартісні (до 20 грн) ■ Середньовартісні (21-70 грн)
 ■ Високовартісні (вище 70 грн) ■ Відсутня пропозиція

Рис. 6. Розподіл антигеморагічних препаратів за цінними нішами, %.

що поставляють в Україну по 3-4 найменування лікарських засобів.

Найбільша кількість виробників антигеморагічних ліків, експортованих в Україну, відмічена в Індії, Росії, Австрії, США, Німеччині (рис. 5).

Розподіл препаратів за цінними нішами виявив, що найбільша кількість лікарських засобів належить до низьковартісної категорії, що формується 19 вітчизняними виробниками (рис. 6). При цьому менше 4% препаратів складають середньовартісну нішу, представлену 3 фармацевтичними підприємствами. Слід зазначити, що до високовартісних ліків потрапили антигеморагічні препарати 8 іноземних та одного вітчизняного виробників.

ВИСНОВКИ

1. Встановлено, що український ринок антигеморагічних препаратів сформований переважно зарубіжними виробниками, які репрезентують високовартісні ліки. Серед країн-імпортерів лідером є Австрія.

2. Виявлено, що на вітчизняному ринку відмічається повна відсутність лікарських форм для педіатрії.

3. Усе вищезазначене відкриває нові перспективи для розширення асортименту досліджуваної групи лікарських засобів та є підґрунтям для створення нових вітчизняних препаратів, які б задовольняли потреби сучасної медицини та фармації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Баркаган З.С. Геморрагические заболевания и синдромы. — М., 1988. — 528 с.
 2. Болотова Н.В., Киричук В.Ф., Николаева Н.В. // Педиатрия. — 2005. — №3. — С. 16-19.

3. Довідково-пошукова система "Лікарські засоби" компанії "Моріон" (електронна версія).
4. Жданович О.І. // Лікарська справа. — 2001. — №2. — С. 86-88.
5. Компендиум 2008 — лекарственные препараты / Под ред. В.Н.Коваленко, А.П.Викторова. — К.: МОРИОН, 2008. — 2270 с.
6. Свирич П.В., Филін В.А., Ларина Л.Е. // Педиатрия. — 2007. — №3 (86). — С. 68-72.
7. Чистякова В.Ю. Гемостазиологический катамнез: клинико-лабораторные характеристики у детей, перенесших внутричерепные кровоизлияния в перинатальном периоде: Автореф.дис ... канд.мед. наук. — С.Пб., 2006. — 32 с.
8. Caldwell J.M., Ziglar M.M. // Amer. J. of Nursing. — 2001. — Vol. 101. — P. 25-27.
9. Cargo M.D., Blanchette V.S. // Br. J. of Haematol. — 1998. — Vol. 101. — P. 70-73.
10. Chiche G., Thomas S. // Eur. J. of Internal Medicine. — 2008. — Vol. 19 (2). — P. 135-136.
11. Martin J.S. // Eur. J. of Internal Medicine. — 2009. — Vol. 23 (2). — P. 49-59.
12. Robert W., Colman A. // Am. J. of Haematol. — 1993. — Vol. 44. — P. 139-144.
13. Svirin P., Shiller E. The aspects of pathogenesis of the spontaneous recurring nose bleedings in children / XVII Congress of the International Society on Thrombosis and Haemostasis. — Washington, 1999. — P. 419.

УДК 339.13:615.38:616 — 053.2

МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ ОТЕЧЕСТВЕННОГО РЫНКА АНТИГЕМОМОРРАГИЧЕСКИХ ПРЕПАРАТОВ

А.П.Гудзенко, Е.В.Кулдыркаева

Проведено исследование отечественного рынка антигеморрагических лекарственных препаратов. Сегодня их ассортимент составляет 78 наименований. Установлено, что заполнение рынка гемостатиками осуществляется преимущественно продукцией известных зарубежных фирм-производителей. При этом практически все импортные лекарственные средства относятся к высокостоимостной категории, что подчеркивает острую необходимость разработки новых препаратов с учетом современных требований клинической практики.

UDC 339.13:615.38:616 — 053.2

THE MARKETING ANALYSIS OF THE DOMESTIC MARKET OF ANTIHAEMORRHAGIC MEDICINES

A.P.Gudzenko, Ye.V.Kuldyrkaeva

The research of the domestic market of antihemorrhagic medicines has been conducted. Today their assortment comprises 78 names. It has been found that providing of pharmaceutical market with antihemorrhagic medicines is realized mainly by products of well-known foreign manufacturing companies. Besides practically all foreign medicines belong to high cost categories. This fact emphasizes the urgent necessity of new drugs creation taking into account modern requirements of clinical practice.